

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

O D L U K A
O SKUPNOM IZUZEĆU SPORAZUMA IZMEĐU GOSPODARSKIH SUBJEKATA
KOJI DJELUJU NA ISTOJ RAZINI PROIZVODNJE ODNOSNO DISTRIBUCIJE
(HORIZONTALNI SPORAZUMI) A KOJI SE POSEBNO ODNOSU NA
ISTRAŽIVANJE, RAZVOJ I SPECIJALIZACIJU

Sarajevo
Prosinac 2005. godine

Na temelju članka 7. stavka (1) točka a) i članka 25. stavka (1) točka a) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05), Konkurencijsko vijeće na 20. (dvadesetoj) sjednici održanoj dana 27. prosinca 2005. godine, je donijelo

O D L U K U
O SKUPNOM IZUZEĆU SPORAZUMA IZMEĐU GOSPODARSKIH SUBJEKATA
KOJI DJELUJU NA ISTOJ RAZINI PROIZVODNJE ODNOSNO DISTRIBUCIJE
(HORIZONTALNI SPORAZUMI) A KOJI SE POSEBNO ODNOSI NA
ISTRAŽIVANJE, RAZVOJ I SPECIJALIZACIJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

Predmet ove Odluke su skupna izuzeća sporazuma između gospodarskih subjekata koji djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije (u daljnjem tekstu: horizontalni sporazumi) a koji se posebno odnose na istraživanje, razvoj i specijalizaciju, odnosno uvjete koje takvi sporazumi moraju sadržavati, ograničenja ili uvjete koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati, te i druge uvjete koji se moraju ispuniti za skupno izuzeće tih sporazuma od primjene odredbi o zabranjenim sporazumima iz članka 4. Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon).

Članak 2.
(Sporazumi na koje se primjenjuje skupno izuzeće)

- (1) Skupna izuzeća se primjenjuju na horizontalne sporazume sklopljene između dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata koji u svrhu sporazuma djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije, a posebno na:
  - a) sporazume o istraživanju i razvoju;
  - b) sporazume o specijalizaciji.
- (2) Sporazum o istraživanju i razvoju iz stavka (1) točka a) ovoga članka je horizontalni sporazum sklopljen između dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata kojim su uređeni uvjeti pod kojima ti subjekti obavljaju:
  - a) zajedničko istraživanje i razvoj proizvoda ili procesa i zajedničko korištenje rezultata tih istraživanja i razvoju; ili
  - b) zajedničko korištenje rezultata istraživanja i razvoju proizvoda ili procesa izvođenih zajednički suglasno prethodnom sporazumu između istih gospodarskih subjekata; ili
  - c) zajedničko istraživanje i razvoj proizvoda ili procesa koje isključuje zajedničko korištenje rezultata tih istraživanja i razvoja.
- (3) Skupno izuzeće za sporazume o istraživanju i razvoju iz stavka (1) točka a) ovoga članka primjenjuje se i na odredbe koje su sadržane u tim sporazumima, a koje ne predstavljaju primarni cilj tih sporazuma, ali se izravno odnose i neophodne su za njihovu primjenu kao što su odredbe kojima se sudionici sporazuma obvezuju da ne provode samostalno ili u suradnji sa trećima, istraživanje i razvoj na području na koje se odnosi taj sporazum ili na povezanom području za sve vrijeme trajanja sporazuma.
- (4) Sporazum o specijalizaciji iz stavka (1) točka b) ovoga članka je horizontalni sporazum sklopljen između dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata kojim su uređeni uvjeti

pod kojima se ti subjekti specijaliziraju u proizvodnji proizvoda, a takvim sporazumom smatraju se:

- a) jednostrani sporazumi o specijalizaciji, na temelju kojih jedan sudionik sporazuma pristaje prestati proizvoditi određene proizvode ili se uzdržavati od proizvodnje tih proizvoda, odnosno kupovati te proizvode od gospodarskog subjekta – konkurenta, a taj konkurent pristaje proizvoditi i isporučivati te proizvode; ili
  - b) uzajamni (recipročni) sporazumi o specijalizaciji na temelju kojih dva ili više sudionika sporazuma na uzajamnoj osnovi prestaju ili se uzdržavaju od proizvodnje određenih ali različitih proizvoda i kupuju te proizvode od drugih sudionika sporazuma koji isporučuju te proizvode; ili
  - c) sporazumi o zajedničkoj proizvodnji na temelju kojih dva ili više sudionika sporazuma zajednički proizvode određene proizvode.
- (5) Skupno izuzeće za sporazume o specijalizaciji iz stavka (1) točka b) ovoga članka primjenjuje se i na odredbe koje su sadržane u tim sporazumima, a koje ne predstavljaju primarni cilj takvih sporazuma, ali se na njih izravno odnose i potrebne su za njihovu primjenu kao što su odredbe kojima se ustupaju ili daju na korištenje prava intelektualnog vlasništva.
- (6) Prava intelektualnog vlasništva u smislu stavka (5) ovog članka su prava industrijskog vlasništva, autorska i srodna prava.
- (7) Gospodarskim subjektima - sudionicima sporazuma iz st. (1) i (2) ovoga članka smatraju se stranke u sporazumu i njihovi povezani gospodarski subjekti.
- (8) Gospodarski subjekt - konkurent iz stavka (4) točka a) ovoga članka je gospodarski subjekt koji djeluje na istom mjerodavnom tržištu kao stvarni tržišni sudionik ili je potencijalni tržišni sudionik, odnosno gospodarski subjekt koji bi na realnoj osnovi mogao poduzeti potrebna dodatna ulaganja ili druge potrebne promjene strukture troškova neophodne za pristup mjerodavnom tržištu kao odgovor na malo, ali stalno povećanje cijena.

Članak 3.

(Sporazumi na koje se ne primjenjuje skupno izuzeće)

Ne mogu biti izuzeti od zabrane na temelju skupnog izuzeća prema odredbama ove Odluke:

- a) horizontalni sporazumi koji ne ispunjavaju kumulativne uvjete propisane člankom 4. stavka (3) Zakona i koji nisu usklađeni s ovom Odlukom;
- b) horizontalni sporazumi uređeni drugim propisima sukladno odredbama članka 7. Zakona.

II. UVJETI KOJE SPORAZUM MORA SADRŽAVATI I OSTALI UVJETI KOJI SE MORAJU ISPUNITI

Članak 4.

(Uvjeti koje moraju sadržavati sporazumi o istraživanju i razvoju)

- (1) Skupno izuzeće za sporazume o istraživanju i razvoju iz članka 2. stavka (1) točka a) ove Odluke primjenjuje se ako sporazumi ispunjavaju sljedeće uvjete:
- a) da svi sudionici sporazuma imaju pristup rezultatima zajedničkog istraživanja i razvoja u svrhu daljnjeg istraživanja ili korištenja rezultata. Iznimno, istraživački

- instituti, akademska tijela ili gospodarski subjekti koji pružaju komercijalne usluge istraživanja i razvoja i uobičajeno nisu aktivni u korištenju rezultata, mogu se sporazumjeti da ograniče njihovo korištenje rezultata u svrhu daljnjeg istraživanja;
- b) da svaki sudionik sporazuma može samostalno koristiti rezultate zajedničkog istraživanja i razvoj i prethodno označenog posebnog znanja (*know-how*) koje je neophodno za korištenje tih rezultata kada sporazum o istraživanju i razvoju osigurava samo zajedničko istraživanje i razvoj. Takvo korištenje rezultata može biti ograničeno na jedno ili više tehnoloških polja primjene u slučaju kada sudionici sporazuma nisu bili konkurenti u trenutku sklapanja sporazuma o istraživanju i razvoju;
  - c) da se svako zajedničko korištenje rezultata mora odnositi na rezultate koji su zaštićeni pravom intelektualnog vlasništva ili predstavljaju posebna znanja (*know-how*), koji značajno pridonose tehnološkom i privrednom napretku, a ti rezultati moraju biti odlučujući za proizvodnju ugovornih proizvoda ili primjenu ugovornih procesa;
  - d) da gospodarski subjekti koji su zaduženi za proizvodnju putem specijalizacije u proizvodnji trebaju izvršiti sve narudžbe od svih sudionika sporazuma u cilju njihovog snabdijevanja, osim kada sporazumi o istraživanju i razvoju istovremeno osiguravaju i zajedničku distribuciju.
- (2) Pod istraživanjem i razvojem, u smislu stavka (1) točka b) ovoga članka, se smatra stjecanje posebnog znanja (*know-how*) koji se odnosi na proizvode ili procese i izradu teorijskih analiza, sustavnog proučavanja ili eksperimentiranja, uključujući i eksperimentalnu proizvodnju, tehničke pokuse proizvoda ili procesa, osnivanje potrebnih objekata i ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva za dobivene rezultate.
- (3) Pod korištenjem rezultata, u smislu stavka (1) točka c) ovoga članka, smatra se proizvodnja ili distribucija ugovornih proizvoda ili primjena ugovornih procesa ili ustupanje ili licenciranje prava intelektualnog vlasništva ili prenošenje *know-how* potrebnog za takvu proizvodnju ugovornih proizvoda ili primjenu ugovornih procesa.
- (4) Istraživanje i razvoj ili korištenje rezultata tih istraživanja i razvoja, u smislu st. (2) i (3) ovoga članka, obavljaju se zajednički kada poslove koje obuhvaćaju obavlja zajednički tim, organizacija ili gospodarski subjekt ili su zajednički povjereni trećoj strani ili su podijeljeni između sudionika sporazuma na temelju specijalizacije u području istraživanja, razvoja, proizvodnje ili distribucije.
- (5) Posebnim znanjem (*know-how*), u smislu stavka (1) točke b) i c), te st. (3) i (4) ovoga članka, smatra se paket nepatentiranih praktičnih informacija koji je proistekao iz iskustva i testiranja koji je tajan, značajan i prepoznatljiv. Tajan podrazumijeva da *know-how* kao cjelina ili precizna konfiguracija i spoj svojih dijelova nije opće poznat i lako dostupan. Značajan podrazumijeva da *know-how* obuhvaća podatke, odnosno informacije koje su neophodne za proizvodnju ugovornih proizvoda, odnosno za primjenu ugovornih procesa. Prepoznatljiv podrazumijeva da *know-how* mora bit prezentiran na izrazito razumljiv način, kako bi bilo moguće provjeriti ispunjava li kriterije tajnosti i značajnosti.
- (6) Ugovorni proizvod u smislu stavka (1) točka c) ovoga članka je proizvod koji je predmet sporazuma, a nastao je kao rezultat zajedničkog istraživanja i razvoja ili je proizveden ili nabavljen primjenom ugovornih procesa.
- (7) Ugovorni proces u smislu stavka (1) točka c) i stavka (6) ovoga članka je tehnologija ili proces koji nastaju iz zajedničkog istraživanja i razvoja.

Članak 5.

(Trajanje skupnog izuzeća i tržišni udjel za sporazume o istraživanju i razvoju)

- (1) Ako sudionici sporazuma nisu konkurenti, skupno izuzeće za sporazume o istraživanju i razvoju iz članka 2. stavka (2) ove Odluke primjenjivat će se za sve vrijeme trajanja istraživanja i razvoja. U slučaju zajedničkog korištenja rezultata pojavljivanja proizvoda na mjerodavnom tržište.
- (2) Ako su dva ili više sudionika sporazuma konkurenti, skupno izuzeće za sporazume izuzeće će se nastaviti primjenjivati u razdoblju od sedam godina od prvog o istraživanju i razvoju primjenjivat će se u razdoblju utvrđenom u stavku (1) ovoga članka, pod uvjetom da u vrijeme sklapanja sporazuma o istraživanju i razvoju zajednički tržišni udjel sudionika sporazuma nije veći od dvadesetpet posto (25%) mjerodavnog tržišta za proizvode koje je moguće unaprijediti ili su zamjenski proizvodi ugovornim proizvodima.
- (3) Nakon isteka vremena iz stavka (2) ovoga članka skupno izuzeće će se primjenjivati sve dok zajednički tržišni udjel sudionika sporazuma ne bude veći od dvadesetpet posto (25%) mjerodavnog tržišta za ugovorne proizvode.
- (4) Ako tržišni udjel iz stavka (2) ovoga članka u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od dvadesetpet posto (25%), a naknadno se poveća iznad tog iznosa, ne više od trideset posto (30%), skupno izuzeće će se nastaviti primjenjivati tijekom razdoblja od dvije uzastopne kalendarske godine koje slijede godinu u kojoj je prvi put povećan iznos tržišnog udjela iznad dvadesetpet posto (25%).
- (5) Ako tržišni udjel iz stavka (2) ovoga članka u trenutku sklapanja sporazuma nije veći do dvadesetpet posto (25%), a naknadno se poveća na više od trideset posto (30%), skupno izuzeće će se nastaviti primjenjivati u razdoblju od jedne kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je tržišni udjel prvi put povećan iznad trideset posto (30%).
- (6) Izuzeće u smislu st. (4) i (5) ovoga članka ne može se kumulirati u svrhu produljenja vremenskog razdoblja izuzeća na više od dvije kalendarske godine.

Članak 6.

(Izračun tržišnog udjela za sporazume o istraživanju i razvoju)

- (1) Tržišni udjel izračunava se na temelju vrijednosti prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na tržištu, u smislu članka 6. ove Odluke, za sudionike sporazuma o istraživanju i razvoju. Ako podaci o vrijednosti prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na tržištu nisu dostupni, u svrhu određivanja tržišnog udjela sudionika sporazuma mogu se primijeniti procjene utemeljene na drugim pouzdanim tržišnim podacima, uključujući količinu prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na mjerodavnom tržištu.
- (2) Tržišni udjel iz stavka (1) ovoga članka izračunava se na temelju podataka koji se odnose na kalendarsku godinu koja prethodi sklapanju sporazuma.
- (3) U tržišni udjel iz stavka (1) ovog članka pribraja se i tržišni udjel povezanih gospodarskih subjekta sa sudionicima sporazuma ostvaren na način utvrđen st. (1) i (2) ovoga članka .

Članak 7.

(Uvjeti koje sporazumi o specijalizaciji moraju sadržavati za skupno izuzeće)

- (1) Skupno izuzeće za sporazume o specijalizaciji iz članka 2. stavka (4) ove Odluke

primjenjuje se kada:

- a) sudionik sporazuma prihvate obvezu isključive kupnje i/ili isključive nabave u okviru jednostranog ili uzajamnog sporazuma o specijalizaciji ili sporazuma o zajedničkoj proizvodnji; ili
  - b) sudionici sporazuma ne prodaju samostalno proizvode koji su predmet sporazuma o specijalizaciji već sudjeluju u zajedničkoj distribuciji ili su sporazumni da imenuju treću stranu kao distributera na isključivoj ili neisključivoj osnovi u okviru sporazuma o zajedničkoj proizvodnji pod uvjetom da im ta treća strana nije konkurent.
- (2) Proizvodnja u smislu stavka (1) ovoga članka je proizvodnja robe ili pružanje usluga, a uključuje i proizvodnju putem kooperanata – podizvođača.
  - (3) Obveza isključive distribucije u smislu stavka (1) ovoga članka je obveza isključivog snabdijevanja sudionika sporazuma proizvodima na koje se odnosi sporazum o specijalizaciji, odnosno takva obveza isključuje mogućnost snabdijevanja gospodarskih subjekta koji su njegovi konkurenti.
  - (4) Obveza isključive kupnje, u smislu stavka (1) ovoga članka, je obveza kupovanja proizvoda na koje se odnosi sporazum o specijalizaciji samo od sudionika sporazuma koji je suglasan isporučiti te proizvode.

Članak 8.

(Tržišni udjel za sporazume o specijalizaciji)

- (1) Skupno izuzeće za sporazume o specijalizaciji iz članka 2. stavka (4) ove Odluke primjenjuje se pod uvjetom da ukupan tržišni udjel sudionika sporazuma na mjerodavnom tržištu nije veći od dvadeset posto (20%).
- (2) Ako tržišni udjel sudionika sporazuma u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od dvadeset posto (20%), a naknadno se poveća iznad tog iznosa, ne više od dvadesetpet posto (25%), izuzeće će se primjenjivati tijekom razdoblja od dvije uzastopne kalendarske godine koje slijede godinu u kojoj je prvi put povećan iznos tržišnog udjela iznad dvadeset posto (20%).
- (3) Ako tržišni udjel sudionika sporazuma u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od dvadeset posto (20%), a naknadno se poveća na više od dvadesetpet posto (25%), izuzeće će se nastavkati primjenjivati u razdoblju od jedne kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je tržišni udjel prvi put povećan iznad dvadesetpet posto (25%).
- (4) Izuzeće, u smislu st. (2) i (3) ovoga članka, ne može se kumulirati u svrhu produljenja vremenskog razdoblja izuzeća na više od dvije kalendarske godine.

Članak 9.

(Izračun tržišnog udjela za sporazume o specijalizaciji)

- (1) Tržišni udjel izračunava se na temelju vrijednosti prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na tržištu, u smislu članka 8. ove Odluke, za sudionike sporazuma o specijalizaciji. Ako podaci o vrijednosti prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na tržištu nisu dostupni, u svrhu određivanja tržišnog udjela sudionika sporazuma mogu se primijeniti procjene utemeljene na drugim pouzdanim tržišnim podacima, uključujući količinu prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na mjerodavnom tržištu.

- (2) Tržišni udjel iz stavka (1) ovoga članka izračunava se na temelju podataka koji se odnose na kalendarsku godinu koja prethodi sklapanju sporazuma.
- (3) U tržišni udjel iz stavka (1) ovoga članka pribraja se i tržišni udjel povezanih gospodarskih subjekata s sudionicima sporazuma ostvaren na način utvrđen st. (1) i (2) ovog članka.

III. OGRANIČENJA ODNOSNO, UVJETI KOJE SPORAZUMI NE SMIJU SADRŽAVATI

Članak 10.

(Teška ograničenja tržišne konkurencije u sporazumima o istraživanju i razvoju)

- (1) Skupno izuzeće ne može se primijeniti na sporazume o istraživanju i razvoju, koji neposredno ili posredno, samostalno ili zajedno s drugim faktorima pod kontrolom ugovornih strana sadrže ograničenja koja imaju za cilj:
- a) ograničavanje slobode sudionika sporazuma u provođenju istraživanja i razvoja, samostalno ili zajednički s trećim stranama, na području koje nije u vezi s područjem na koje se odnosi istraživanje i razvoj ili na srodnom području;
  - b) zabranu osporavanja valjanosti prava intelektualnog vlasništva koja su značajna za istraživanje i razvoj po završetku tog istraživanja i razvoja, ili zabranu osporavanja prava intelektualnog vlasništva koje zaštićuju rezultate tog istraživanja i razvoja po isteku sporazuma o istraživanju i razvoju, ne isključujući pri tom mogućnost raskida sporazuma o istraživanju i razvoju u slučaju da jedan od sudionika sporazuma osporava valjanost takvih prava intelektualnog vlasništva;
  - c) ograničavanje proizvodnje ili prodaje;
  - d) utvrđivanje cijena pri prodaji ugovornih proizvoda trećim stranama;
  - e) ograničavanje kupaca kojima sudionici sporazuma mogu prodavati ugovorne proizvode nakon isteka razdoblja od sedam godina od kad su ugovorni proizvodi prvi put bili postavljeni na tržište;
  - f) zabranu pasivne prodaje ugovornih proizvoda na područjima rezerviranim za druge sudionike sporazuma;
  - g) zabranu stavljanja ugovornog proizvoda na tržište ili aktivne prodaje istih na područjima koja su rezervirana za druge sudionike sporazuma nakon isteka razdoblja od sedam godina od vremena kad su ugovorni proizvodi prvi put bili stavljeni na tržište;
  - h) uvjetovanje da se trećim stranama ne ustupaju licence za proizvodnju ugovornih proizvoda ili za primjenu ugovornih procesa, ako korištenje rezultata zajedničkog istraživanja i razvoja od strane najmanje jednog sudionika sporazuma nije predviđeno ili se ne ostvari,
  - i) uvjetovanje da se ne udovolji zahtjevu korisnika ili prodavača na područjima koja im pripadaju ako bi oni ugovorne proizvode prodavali na drugim područjima,
  - j) uvjetovanje da se korisnicima ili prodavačima oteža nabavljanje ugovornih proizvoda od drugih prodavača, a posebno ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva ili poduzimanje mjera za sprečavanje korisnika ili prodavača da nabave ili stave na tržište proizvode koje je na tržište već stavio drugi sudionik sporazuma ili su na tržište stavljeni uz njegov pristanak.
- (2) Neće se smatrati zabranjenim ograničenjima tržišne konkurencije u smislu stavka (1) ovoga članka, odredbe u sporazumima o istraživanju i razvoju kojima se:
- a) utvrđuju ciljevi proizvodnje u slučaju kada korištenje rezultata uključuje zajedničku proizvodnju ugovornih proizvoda,

- b) utvrđuju ciljevi prodaje i utvrđuju cijene koje se naplaćuju neposrednim kupcima u slučaju kada korištenje rezultata uključuje zajedničku distribuciju ugovornih proizvoda.
- (3) Pasivna prodaja, u smislu stavka (1) točka f) ovoga članka, podrazumijeva odgovaranje na zahtjeve pojedinačnih kupaca koji se nalaze na područjima rezerviranim za druge sudionika sporazuma, uključujući isporuku proizvoda takvim kupcima, ali takvo odgovaranje ne smije biti posljedica djelovanja aktivne prodaje. Pod pasivnom prodajom smatra se i uopćeno reklamiranje ili oglašavanje u medijima ili na Internetu koje dopire na područja rezervirana za druge sudionike sporazuma odnosno kupaca koji se nalaze na tim područjima, koje je rezultat razvoja tehnologije ili jednostavnosti pristupa, pa se smatra razumnim načinom pristupanja tim kupcima.
- (4) Aktivna prodaja, u smislu stavka (1) točka g) ovoga članka, podrazumijeva aktivno traženje i pristupanje kupcima ili određenoj skupini kupaca koji se nalaze na području rezerviranom za druge sudionike sporazuma, sklapanje pojedinačnih ugovora, te poduzimanje mjera za ponudu proizvoda tim kupcima, osnivanje podružnica, skladišta ili organiziranje distributivne mreže i promidžbe na tom području. Pod aktivnim pristupanjem smatra se i posjećivanje kupaca, slanje kupcima pošte što uključuje i elektroničku poštu, oglašavanje putem medija i drugih sredstava javnog priopćavanja ciljanih isključivo na te kupce ili skupine kupaca koji se nalaze na području rezerviranom za druge sudionike sporazuma.

Članak 11.

(Teška ograničenja tržišne konkurencije u sporazumima o specijalizaciji)

- (1) Skupno izuzeće ne može se primijeniti na sporazume o specijalizaciji, koji neposredno ili posredno, samostalno ili zajedno s drugim faktorima pod kontrolom ugovornih strana sadrže ograničenja koja imaju za cilj:
- a) utvrđivanje cijena pri prodaji proizvoda trećim stranama;
  - b) ograničavanje proizvodnje ili prodaje; ili
  - c) podjelu tržišta ili kupaca.
- (2) Neće se smatrati zabranjenim ograničenjima tržišne konkurencije u smislu stavka (1) ovoga članka, odredbe u sporazumima o specijalizaciji kojima se:
- a) utvrđuju količine proizvoda u okviru jednostranih ili uzajamnih sporazuma o specijalizaciji, ili utvrđuju kapaciteti proizvodnje i količine proizvodnje zajedničkog proizvodnog poduhvata (*joint venture*) u okviru sporazuma o zajedničkoj proizvodnji;
  - i
  - b) utvrđuju ciljevi prodaje i utvrđuju cijene koje zajednički proizvodni poduhvat (*joint venture*) naplaćuje svojim neposrednim kupcima, u smislu članka 7. stavka (1) točka b) ove Odluke.

IV. UKIDANJE SKUPNOG IZUZEĆA I POJEDINAČNA IZUZEĆA

Članak 12.

(Uvjeti za ukidanje skupnog izuzeća)

- (1) Konkurencijsko vijeće može po službenoj dužnosti, u smislu članka 7. stavka 4) Zakona, pokrenuti postupak ocjene usklađenosti s odredbama članka 4. stavka (3) Zakona i ove Odluke, pojedinog sporazuma iz članka 2. ove Odluke, ako djelovanje tog sporazuma na mjerodavnom tržištu, ne ispunjava uvjete za skupno izuzeće.

- (2) Konkurencijsko vijeće može pokrenuti postupak ocjene sporazuma o istraživanju i razvoju, u smislu stavka (1) ovoga članka, posebno u slučajevima:
- a) kada postojanje sporazuma o istraživanju i razvoju značajno ograničava djelokrug trećih strana u provođenju istraživanja i razvoja na određenom području zbog ograničenih istraživačkih kapaciteta raspoloživih negdje drugdje;
  - b) kada postojanje sporazuma o istraživanju i razvoju zbog posebne strukture nabave, značajno ograničava pristup trećih strana na tržište ugovornih proizvoda;
  - c) kada bez bilo kakvih objektivno valjanih razloga sudionici sporazuma ne koriste rezultate zajedničkog istraživanja i razvoja;
  - d) kada ugovorni proizvodi nisu izloženi djelotvornoj tržišnoj konkurenciji od strane identičnih proizvoda ili proizvoda koje korisnici smatraju njihovim zamjenskim proizvodima zbog njihovih bitnih karakteristika, cijena, načina uporabe ili navika korisnika;
  - e) kada postojanje sporazuma o istraživanju i razvoju može spriječiti, ograničiti ili narušiti djelotvornu tržišnu konkurenciju u istraživanju i razvoju na određenom tržištu.
- (3) Konkurencijsko vijeće može pokrenuti postupak ocjene sporazuma o specijalizaciji, u smislu stavka (1) ovoga članka, posebno u slučajevima:
- a) kada sporazum o specijalizaciji ne daje rezultate u smislu racionalizacije ili potrošači ne ostvaruju pravedan udjel u nastaloj koristi, ili
  - b) kada proizvodi koji su predmet specijalizacije nisu izloženi djelotvornoj tržišnoj konkurenciji u odnosu na identične proizvode ili proizvode koje korisnici smatraju njihovim zamjenskim proizvodima zbog njihovih bitnih karakteristika, cijena, načina uporabe ili navika korisnika.
- (4) Ako Konkurencijsko vijeće pri ocjeni usklađenosti sporazuma s odredbama Zakona i ovom Odlukom, utvrdi da ne postoje razlozi za izuzeće sporazuma, rješenjem će ukinuti primjenu skupnog izuzeća za taj sporazum.

Članak 13. (Pojedinačno izuzeće)

Sudionici horizontalnog sporazuma mogu podnijeti Konkurencijskom vijeću zahtjev za pojedinačnim izuzećem sporazuma, sukladno članku 5. Zakona, ako taj sporazum nije obuhvaćen skupnim izuzećem u smislu ove Odluke ili po svojim obilježjima ne spada u kategoriju nekog drugog propisa, u smislu članka 3. točka b) ove Odluke.

Članak 14. (Isključenje obveze prijave za sudionike sporazuma)

Sudionici horizontalnih sporazuma koji ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće iz ove Odluke, u smislu članka 7. stavka (3) Zakona, nisu u obvezi podnijeti takve sporazume na ocjenu Konkurencijskom vijeću radi pojedinačnog izuzeća.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

- (1) Horizontalni sporazumi iz članka 2. ove Odluke zaključeni do stupanja na snagu ove Odluke moraju biti usklađeni s njezinim odredbama do 31. prosinca 2006. godine.
- (2) Za horizontalne sporazume zaključene do stupanja na snagu ove Odluke, pod uvjetom da

su usklađeni s njezinim odredbama u roku iz stavka (1) ovoga članka, tržišni se udjel, iznimno od članka 6. stavka (2) i članka 9. stavka (2) ove Odluke, izračunava na temelju podataka koji se odnose na kalendarsku godinu koja prethodi godini stupanja na snagu ove Odluke.

Članak 16.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“, a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

K.V., broj: 01-01-26-627/05

Sarajevo, 30. prosinca 2005. godine

Predsjednica

Konkurencijskog vijeća

Sena Hatibović